

ÎNDRUMARUL DE AFACERI ARABIA SAUDITĂ - 2016-

Localizare

Regatul Arabiei Saudite este localizat în Orientul Mijlociu și acoperă o suprafață de 2.240.000 kmp. Se învecinează la vest cu Marea Roșie, la est cu Golful Persic, Qatar, Emiratele Arabe Unite și Omanul, la nord cu Iordania, Irakul și Kuweitul și la sud cu Republica Yemen.

Arabia Saudită acoperă 80% din Peninsula Arabă aflată la intersecția a trei continente: Asia, Africa și Europa.

Harta administrativă a Arabiei Saudite

Geografie și climă

Un lanț muntos se întinde paralel cu coasta Mării Roșii și pe măsură ce înaintea spre sud altitudinea este mai mare, cel mai înalt vârf atingând 2750 m în Asir. Platoul Najd începe de lângă lanțul muntos extinzându-se spre est, spre Golful Persic. Regiunea din sud-estul Najdului acoperă legendarul deșert Empty Quarter (Rub-al Khali). Arabia Saudită are o climă caldă și uscată. Totuși, în regiunea de coastă atmosfera este fierbinte și umedă în timpul verii și moderată în timpul iernii cu ploi ocazionale din noiembrie până în februarie. Zona centrală este caldă aproape tot timpul anului cu temperaturi atingând 45-50 °C în timpul verii.

Populația

Conform ultimelor estimări din iulie 2016, populația în Regat numără 28,160,273 persoane din care aproximativ 8.500.000 străini rezidenți în Arabia Saudită. Societatea saudită este tradițională combinând virtuțile vieții de beduin cu aptitudini pentru comerț și un devotament exacerb pentru principiile islamului.

Riad, capitala țării, este cel mai mare oraș având o populație de cca. 5 milioane locuitori. Jeddah, cel mai mare centru economic al Regatului funcționează ca poartă pentru rutele aeriene, navale și terestre, cu o populație de cca. 3,6 milioane iar celelalte orașe importante printre care Mecca (1,7), Medina (1,3), Dammam (1,3), Taif (0,7), Buraydah (0,6), Tabuk (0,5), Khamis Mushait (0,4), Hofuf (0,3).

Limba oficială

Limba oficială a Arabiei Saudite este araba, fiind și una dintre cele mai răspândite limbi în lume. Engleza este de asemenea utilizată, mai ales în derularea afacerilor.

Religia

Arabia Saudită este locul de naștere al islamului, care pe lângă iudaism și creștinism este una dintre cele mai răspândite religii monoteiste. Coranul este cartea sfântă a islamului având cinci principii de bază:

1. Declarația de credință denumită „Shahada” prin care se mărturisește că „Nu există alt Dumnezeu în afara de Dumnezeu, iar Mohamed este mesagerul Său”;

2. Rugăciunile – orice musulman trebuie să facă cinci rugăciuni zilnice cu fața spre Mecca;
3. Zakatul – este o formă de caritate care se plătește celor nevoiași și se poate estima la o sumă între 0,5% și 2,5% din capitalului fiecărui musulman.
4. Postul – în fiecare an, musulmanii țin post în luna Ramadan de la răsăritul soarelui până la apus, abținându-se de la mâncare, băutură, □igări și relații conjugale;
5. Pelerinajul – este o călătorie anuală la cele două orașe sfinte Mecca și Medina. Pelerinajul este obligatoriu cel puțin o dată în viața unui musulman apt financiar și fizic. În fiecare an mai mult de două milioane de pelerini își îndeplinesc ritualurile cuvenite, cifra fiind într-o permanentă creștere. Pelerinajul asigură veniturile din turism ale Arabiei Saudite.

Sistemul judiciar

Sistemul judiciar al Regatului se bazează pe legea islamică (Sharia) și pe legile emise prin decret (fatwa). Sharia este preluată din interpretările Coranului, iar legile decretate sunt emise pentru a reglementa afacerile comerciale și industriale.

Guvernul

Arabia Saudită este o monarhie ereditară arabă și islamică. Regele Salman Bin Abdul Aziz Al Saud este și prim-ministru, supervizând activitatea ministerelor și a diferitelor departamente de stat. În cumulul de funcții ale regelui intra și cea de „Protector al celor două Sfinte Moschei Mecca și Medina”. Prințul Moștenitor, Mohammad bin Nayef bin AbdulAziz al Saud este prim vice-prim ministru și ministru al Internelor iar vice-prim □ul mo □tenitor Mohammad bin Salman bin Abdulaziz al Saud este □i ministru al apărării.

Ministrii sunt numiți de rege și sunt răspunzători pentru implementarea politicilor guvernamentale delegate ministerelor respective. Consiliul de Miniștri, condus de rege, este responsabil pentru elaborarea și supravegherea implementării afacerilor interne, externe, economice, financiare, sociale, educaționale, de apărare și alte afaceri de stat.

În 1992, fostul rege Fahd bin Abdulaziz al Saud a introdus Consiliul Consultativ (Majlis as-Shura or Shura Council) și sistemul provinciilor pentru a îmbunătăți legea de baza a sistemului de guvernământ. Conceptul de consultare al cetățenilor cu experiență și bine pregătiți este adânc înrădăcinat în islam.

Consiliul este alcătuit din președinte ([Abdullah ibn Muhammad Al ash-Sheikh](#)) și 180 de membri desemnați de rege pentru un mandat de patru ani, reînnoibil, iar responsabilitățile acestuia include discutarea reglementărilor, problemelor interne și externe și alte afaceri de interes public. Rapoartele și recomandările Consiliului sunt înaintate direct regelui. În 2013, pentru prima dată în istoria țării în Consiliu au fost admise și femeile (30) care se preocupă în principal de armonizarea culturii tradiționale a statului saudit cu nevoia regatului de modernizare și adaptare la o societate din ce în ce mai tânără.

Pentru a crește eficiența administrației și pentru dezvoltarea economică și socială a țării, regele Fahd din Abdulaziz al Saud a promulgat noi legi pentru sistemul provinciilor prin care regatul a fost împărțit în 13 provincii denumite guvernorate, fiecare având propriile fonduri și fiind conduse de câte un guvernator sau emir. Emirul unei provincii este un administrator șef care supervizează toate problemele guvernoratului.

Steagul

Inscripția este o spadă poziționată sub mesajul „Nu este alt Dumnezeu în afara de Dumnezeu, iar Mohamed este mesagerul Său” în limba arabă, totul pe un fond verde smarald.

Emblema oficială

Un palmier la rădăcina căruia se intersectează două sabii arabe. Palmierul reprezintă vitalitate și prosperitate, iar cele două săbii simbolizează justiție și credința adânc înrădăcinată.

Moneda

Rialul saudit (SR) este moneda Regatului Arabiei Saudite și este divizat în o sută de halale.

Denominarea monedei saudite este următoarea:

* Bancnote: 1,5,10,20,50,100,200 și 500 riali;

* Monede: 5,10,25,50 și 100 halale.

Începând cu iulie 1986, paritatea rialului saudit față de USD a fost stabilită la un curs de schimb fix de 3,75 SR = 1 USD. Urmare a politicii Consiliului de Cooperare al Golfului de creare a Uniunii Monetare, rialul saudit este raportat la USD.

Reglementări consulare

Toți românii care vizitează Regatul trebuie să obțină viză de intrare de la ambasada Arabiei Saudite din România. Vizele de ieșire sunt visa „exit” sau „re-entry” și sunt obligatorii pentru orice persoană care are permis de rezidență. Vizele de ieșire sunt emise de departamentul de pașapoarte din Regat la cererea sponsorului saudit sau a angajatorului.

Separat de viza pentru pelerinaj, există trei tipuri de viză de intrare emise de ambasadele saudite sau consulate după cum urmează:

A. viza pentru o scurtă vizită de afaceri

Va informam ca, in vederea crearii unui mediu de afaceri atractiv pentru companiile straine si in scopul atragerii de investitori straini in Regatul Arabiei Saudite, autoritatile saudite au luat decizia eliminarii necesitatii aprobarii invitatiilor formulate de companiile saudite pentru diversi oameni de afaceri straini de catre Camera de Comert si Industrie, aspect valabil numai pentru solicitari de viza de intrare in regat in scop de afaceri, insa pentru eliminarea oricaror neplaceri este recomandat solicitarea vizei in baza unei invitatii avizate de Camera deComert.

Pentru securizarea granitelor statului si efectuarea unui mai bun control asupra fenomenului imigrationist, statul saudit a solicitat ca toate vizele, inclusiv cele de afaceri sa fie vizate de Ministerul de Afaceri saudit, iar in cazul vizelor de afaceri si de Ministerele Comertului si Internelor, procedura care poate ingreuna sau prelungi durata de obtinere a vizelor.

De asemenea, exista posibilitatea ca reglementarea cu privire la emiterea invitatiei fara aprobarea Camerei de Comert si Industrie sa nu fie cunoscuta la nivelul misiunilor diplomatice.

Pentru obtinerea vizei trebuie atasate și următoarele acte:

- * formularul de aplicare a vizei (poate fi obținut de la ambasada Arabiei Saudite din România) completat corespunzător;
- * pașaportul valabil pentru încă șase luni de la data completării formularului pentru obținerea vizei;
- * o fotografie;
- * o scrisoare de la compania română la care lucrează applicantul;
- * invitatie din partea companiei saudite;
- * un ordin de plată către ambasada Arabiei Saudite din România;
- * o copie a cardului de identitate;
- * un plic auto-adresat timbrat și completat cu toate datele poștale.

B. viza pentru angajați

Pentru obținerea vizei de intrare pentru angajați trebuie atasate următoarele acte:

- * formularul de aplicare a vizei (poate fi obținut de la ambasada Arabiei Saudite din România) completat corespunzător;
- * pașaportul valabil pentru încă șase luni de la data completării formularului pentru obținerea vizei;
- * două fotografii;
- * o scrisoare de la angajatorul saudit indicând numărul și data vizei anagajatului;
- * o copie a contractului semnat;
- * o copie tradusă, legalizată de Misiunea culturală a Arabiei Saudite a diplomelor universitare;
- * o copie a diplomelor tehnice, profesionale sau academice ale applicantului legalizate de autoritatea în drept din România;
- * o scrisoare de clarificare dacă applicantul a mai lucrat în Regat;
- * un ordin de plată către ambasada Arabiei Saudite din România;
- * un formular medical complet (se poate obține de la ambasada Arabiei Saudite în România).

C. viza pentru vizita de familie sau rezidenți

Cererile pentru acest tip de viză și pentru pelerinaj pot fi obținute de la ambasada Arabiei Saudite din România.

Calendarul și sărbătorile oficiale

Regatul Arabiei Saudite folosește calendarul islamic (Hijra), legat de ziua plecării profetului Mohamed și a acoliților săi din Mecca spre Medina într-o zi de luni, și se socotește prima zi din Rabi al-Awal (corespunde cu 13 septembrie 622 A.C). Anul Hijra are 12 luni lunare (în funcție de ciclul lunar, mai scurte decât cel Gregorian) și 354 zile. Data scrisă începe cu numărul zilei, apoi luna și anul. Din momentul oficializării calendarului Hijra pentru Arabia Saudită, această numerotare se folosește în corespondență și documentele oficiale.

Există două mari sărbători pe parcursul anului islamic, amândouă respectate atât de sectorul public, cât și de cel privat. Prima este „Eid al-Fitr” (sărbătoarea care marchează sfârșitul postului din Ramadan) și durează trei zile. Totuși, în mod tradițional sărbătoarea se întinde pe zece zile începând cu ultimele zile din Ramadan și încheind cu începutul lunii următoare Shawal”.

„Eid-al-Adha” (sărbătoarea sacrificiului și comemorează intenția lui Avraam de a-și sacrifica fiul Ismail pentru a îndeplini voința Domnului) este a doua mare sărbătoare și durează patru zile. Și aceasta, în mod tradițional, durează zece zile începând din ziua de 5 până pe 15 a lunii „Dhul Hija”.

Programul de lucru

Birourile guvernamentale sunt deschise de duminică până joi de la 8,30 dimineața până la 2.30 după amiaza. Zilele de odihnă din timpul săptămânii sunt vineri și sâmbăta, dar unitățile particulare deschid și sâmbăta de la 8.00 până la prânz, și de la 15.30 sau 16.00 până la 19.00 sau 20.00. Unele companii private nu au trecut la noul weekend, acordând în continuare zile libere parțial joi și vineri și lucrând sâmbăta.

Băncile sunt deschise de la 09.00 până la orele 17.00.

Piețele și magazinele sunt deschise de la 8.00 dimineața până la 10.00 seara având totuși o pauză de prânz între orele 12.30-16.00.

În timpul „Ramadanului”, programul de lucru este redus. Birourile publice se deschid la 10.00 dimineața până la 13.00, iar sectorul privat lucrează doar șase ore pe zi.

Trebuie avut în vedere că pe parcursul unei zile de lucru există cinci rugăciuni pe parcursul cărora toate instituțiile, companiile, firmele, magazinele etc. sunt obligate prin lege să își întrerupă temporar activitatea. Astfel, la fiecare rugăciune lucrul este oprit pentru aproximativ 40 de minute.

Ora locală

Întreg Regatul are o oră unică locală. Arabia Saudită este cu trei ore înainte de ora Greenwich.

Politica comercială și comerțul exterior

Politica comercială a Arabiei Saudite are la baza conceptele de comerț liber și competiție. Nu există control asupra ratei de schimb pentru monedele străine, restricții cantitative sau bariere tarifare. Orice creștere a prețurilor la importuri din orice țară depinde de prețurile concurenței, iar comerțul cu amanunț este 100% proprietatea sectorului privat. Pe ansamblu, Arabia Saudită urmărește să practice o politică comercială cât mai liberală. Nu există nici o restricție financiară sau cote care să fie impuse importatorilor cu excepția băuturilor alcoolice și produselor din carne de porc care sunt complet interzise. Importanța comerțului exterior pentru economia națională provine din statutul unic pe care Arabia Saudită îl are în economia mondială, care se caracterizează prin următoarele:

- Regatul este cel mai mare exportator de petrol din lume;
- Regatul deține suficiente active financiare în străinătate sub formă cash sau alte investiții. Sectorul privat contribuie de asemenea la investițiile internaționale;
- Începând cu anii '80, Regatul a intrat pe scena internațională ca un exportator de bunuri manufacturate și mai ales de produse petrochimice.

În ultimii 25 de ani, procesul rapid de creștere economică a coincis cu recunoașterea Regatului ca o piață importantă pentru cele mai importante țări exportatoare. Comerțul exterior a jucat un rol important în procesul de dezvoltare, mai ales prin prisma exporturilor totale în PIB a căror pondere a crescut datorită diversificării sectoarelor non-petroliere. În plus, eforturile de dezvoltare din sectorul industrial au accelerat procesul de substituție a importurilor și de creștere a exporturilor produselor petrochimice saudite spre sfârșitul anilor '90.

În 2014, sectorul privat ce activează în industria non-petroliară a fost principalul susținător al creșterii economice, contribuind cu 50% la PIB, comparativ cu 45 de procente ce revin sectoarelor petroliere și gazelor naturale.

De asemenea, opinia oamenilor de afaceri este pozitivă în ce privește mediul de afaceri și oportunitățile de investiții din regat, care sunt numeroase atât pentru mediul de afaceri local, cât și pentru investitorii străini sau din CCG. Majoritatea oportunităților de afaceri sunt în domeniul construcțiilor, afacerilor imobiliare, apei și centralelor electrice, sectorului petrolului și gazelor naturale. În plus, lichiditățile crescute de pe piața Arabiei Saudite au favorizat implicarea companiilor private saudite în dezvoltarea unor proiecte de anvergură din regat.

La sfârșitul lunii iulie 2015, activele străine din Arabia Saudită totalizau o valoare de 615 miliarde USD, însă conflictele regionale în care Regatul este implicat și scăderea prețului petrolului a determinat o

scădere masivă a veniturilor fapt care s-a reflectat asupra relațiilor de afaceri existente între mediul privat și instituțiile guvernamentale.

De avut în vedere că, în contextul în care prețul petrolului este în continuare mult mai scăzut decât previziunile care au stat la baza calculării bugetului statului pentru anul 2016, se înregistrează întârzieri în plata lucrărilor efectuate de companiile străine atât direct cât și prin intermediul unor parteneri locali.

Se preconizează că această situație va fi întâlnită și pe parcursul anului 2017, existând previziuni că economia saudită va cunoaște o perioadă de stagnare.

Drept urmare, se recomandă companiilor interesate în penetrarea pieței locale să solicite achitarea lucrărilor/produselor în avans sau folosind garanții bancare.

Marketing și strategii de vânzare

Există foarte multe perspective pentru companiile străine care vor să-și exporte produsele pe piața saudită. Oricum, printre numeroasele proceduri de marketing și tehnici de vânzare care au fost utilizate pentru dezvoltarea și menținerea relațiilor de afaceri pe termen lung, se numără:

- Piața saudită trebuie să fie permanent revizuită pentru ca produsele să se adapteze;
- Exportatorii trebuie să asigure un flux de marfuri la specificațiile, termenele, destinațiile și prețurile convenite și să fie conștienți că există riscul unor schimbări neașteptate de condiții sau termene pentru exporturile de mărfuri;
- Orice modificare de preț trebuie să fie evitată;
- Contactele exportatorilor cu importatorii din Arabia Saudită trebuie să fie directe și în mod periodic;
- Liniile de producție trebuie să fie introduse pe piața saudită oriunde este posibil pentru a satisface pe cât posibil întreaga cerere și a beneficia de stimulentele și reducerile de preț;
- Exportatorii li se cere să verifice cu importatorii saudiți sau cu Saudi Arabian Standard Organization standardele saudite prin care li se permite să-și exporte produsele în Regat;
- Exportatorii trebuie să-și prezinte produsele în mod periodic în principalele centre comerciale din Regat. Permisele necesare sunt obținute prin înaintarea de cereri scrise sau contacte directe la Ministerul Comerțului, Departamentul de Expoziții, mai multe informații în acest sens putând fi găsite pe site-ul oficial al instituției: <https://mci.gov.sa/en/Pages/default.aspx>.
- Trebuie să se facă eforturi pentru a îmbunătăți modul de prezentare al marfurilor exportate prin ambalaje atractive;
- Produsele care sunt exportate trebuie să prezinte etichetele corespunzătoare atât în limba engleză, cât și în araba. Începând cu anul 2015, printr-o directivă a Saudi Food and Drug Authority, produsele alimentare trebuie să aibă obligatoriu textul în araba inclus în eticheta originală a produsului, fără a se mai accepta cele de natură stickerelor, decât dacă stickerele nu pot fi dezlipite de pe ambalaj;
- În cazul mașinilor și echipamentelor, serviciile post-vânzare, incluzând perioada de garanție, întreținere și furnizarea de piese de schimb, trebuie să fie eficiente și prompte.

Politica de investiții externe

Regatul Arabiei Saudite a înțeles că atingerea ambicioaselor obiective economice necesită un flux de tehnologii și expertize în țară. Prin urmare, politica Regatului stabilește o implicare a capitalului străin și invită cât mai mulți oameni de afaceri să participe la proiecte de dezvoltare economică în cooperare cu comunitatea saudită. Guvernul a stabilit politici care să nu impună nici o restricție asupra mișcărilor de capital înspre sau în afara Regatului și întotdeauna să respecte proprietatea particulară.

În plus, investițiile externe care sunt în conformitate cu Codul de Investiții al Capitalului Străin se bucură de toate privilegiile capitalului național și este supus aceluiași tratament, protecție și stimulente acordate capitalului național. Codul prevede că, capitalul străin să fie investit în proiecte de dezvoltare economică (nu sunt incluse aici proiecte din domeniul petrolier sau mineralier) și care sunt însoțite de know-how. Proiectele de dezvoltare sunt definite de Ministerul Comerțului și Investițiilor.

Proiectele industriale și agricole care îndeplinesc cerințele de mai sus se bucură de următoarele avantaje:

- scutire de taxe pe venituri de până la 20 ani din momentul începerii producției comerciale;
- Dreptul de proprietate asupra terenului în conformitate cu reglementările referitoare la dreptul de proprietate a terenurilor pentru cetățenii non-saudiți;

Pentru proiectele industriale sunt incluse aceleași privilegii ca și cele de care se bucură capitalul saudit și anume:

o Scutirea de taxe vamale la mașini, echipamente, utilaje și piese de schimb importate pentru proiectele industriale;

- o Scutirea de taxe vamale la materiile prime, produsele semi-finite, containerele, etc necesare pentru proiectele industriale (daca articolele similare nu sunt în cantitati suficiente pe piata locala);
- o Preturi reduse la electricitate și apa;
- o Nici o restrictie în privinta repatrierii profiturilor;
- o Tratamente preferential pentru produsele locale în achizițiile guvernamentale suplimentar tratamentelor preferentiale acordate produselor nationale de catre acordurile comerciale bilaterale între Liga Araba și Arabia Saudita.
- o Acordarea de imprumuturi fara dobanda, care acopera 75% din valoarea proiectului iar din restul de 25% care ar trebui suportat de companie, jumătate ar putea fi acoperit printr-un imprumut dintr-o bancă comercială saudită cu dobândă preferențială.

Reglementari pentru companii

Definirea și operarea firmelor și companiilor sunt reglementate prin “Legea companiilor” promulgata prin Decretul Regal nr. M/6 din 1965. Decretele Regale nr. M/5 din 1967 și M/23 din 1982 și unele modificari ulterioare au corectat reglementarile referitoare la companii. Prin articolul nr. 1 din aceasta lege, o companie se defineste ca un contract între doua sau mai multe persoane care isi propun sa participe la o întreprindere care are ca scop profitul și respectiv impartirea profiturilor și pierderilor rezultate din astfel de asociere.

1. Tipuri de companii:

a) **Companii cu raspundere limitata** (cu capital integral saudit, strain sau mixt)

- minim doi actionari;
- capital minim: 500.000 SR (cca. 134.000USD);
- nu poate iesi cu vanzarea de actiuni pentru majorarea de capital;
- poate fi transformata in SA cu aprobarea Ministerului Comertului

b) **Societati pe actiuni** (inchise sau publice)

- minim 5 actionari;
- capital minim: 2.000.000 SR (cca. 540.000USD) sau 10.000.000 SR (cca. 1.100.000 USD) in cazul celor deschise;

c) **Filiale ale companiilor straine** (temporare sau permanente)

- filialele temporare sunt permise numai in pentru derularea unor proiecte;
- capital minim 500.000 SR (cca. 134.000 USD), nefiind necesar un capital minim pentru filialele temporare.

d) **Oficii de reprezentare sau Oficii tehnice si stiintifice**

- au ca obiect derularea de cercetari de piata, tehnici si proceduri de vanzare pentru distribuitorii si agentii de vanzari ai produselor companiei respective;
- nu se pot implica in activitati generatoare de venituri directe.

2. Fara a prejudicia companiile recunoscute de legea islamica “Sharia”, orice companie care nu are formele legale descrise la articolul nr.2 ale “Legii companiilor” este nula și neavenita.

3. Contributiile partenerilor pot consta într-o anumita suma de bani (contributie în cash) sau în active (contributie în natura). De asemenea, poate consta în servicii cu exceptia cazului cand prevederile cuprinse în “Reglementarile companiilor” nu stipuleaza altfel, dar nu se pot prezenta sub forma reputatiei sau influentei unui partener;

4. Fiecare partener va fi considerat ca debitor al companiei pentru contributia pe care a promis ca o va prezenta. Daca în caz contrar, nu-si respecta angajamentul la data stabilita, el va raspunde pentru orice prejudiciu ce decurge din aceasta intarziere;

5. In cazul unei societati mixte, va trebui inregistrat un memorandum de asociere al companiei sau orice amendament ce va fi inregistrat în prezenta unui notar. În caz contrar, acest memorandum sau amendament nu este valabil fata de un tert.

6. Cu exceptia societatilor mixte, orice companie infiintata în conditiile de mai sus va avea sediul central în Regat.

Recentele modificari intervenite in legislatia saudită elimina necesitatea unui sponsor saudit pentru firma straina, iar cetatenii straini pot detine un capital de pana la 100% in cadrul unei companii in Arabia Saudita, insa sistemul de taxare aplicat determină investitorii străini să apeleze in continuare la un partener saudit.

Saudi Arabia General Investment Authority (SAGIA), este autoritatea care reglementeaza investitiile straine, precum si cele legate de procedurile de licentiere a investitorilor straini.

Sistemul de taxe

Arabia saudită are un sistem foarte liberal de taxare; nu există decât o serie de taxe care se plătesc de către un individ sau o companie și acestea la un nivel foarte scăzut. Astfel:

1. zăkat - este o taxă anuală plătită de companii sau indivizi în conformitate cu legea islamică stabilită prin Decretul Regal nr. 17/2/28/8634 din 1950. Rata zăkat-ului este de 2.5% din suma totală a activelor.

2. Taxa pe venitul personal – nu se percepe pentru angajații individuali, indiferent dacă sunt rezidenți sau nerezidenți. Nerezidenții care sunt angajați pe cont propriu precum doctorii, avocații etc plătesc taxa pe veniturile lor anuale la următoarele rate:

Primii 6000 SR Fără taxă

De la 6000 la 10000 SR 5%

De la 10000 la 20000 SR 10%

De la 20000 la 30000 SR 20%

Peste 30000 SR 30%

De obicei angajatorul acoperă și aceste costuri.

3. Taxa pe venitul din afaceri – o companie, prin prevederile impozabile, înseamnă o companie sau un parteneriat având ca scop un câștig financiar și prin venit impozabil al companiei se înțelege:

* Profiturile companiei străine;

* Cota partenerului non-saudit în profitul net al companiei de tip parteneriat.

Toate cheltuielile și costurile legate de afaceri, inclusiv amortizările și pierderile, sunt deductibile la calculul profitului net. Orice metodă de calcul a amortizării poate fi utilizată de companie, dar trebuie să fie aplicată în fiecare an. Capitalurile câștigate sunt incluse în profiturile companiei. Următoarele rate sunt în prezent în vigoare:

Primii 100000 SR 25%

De la 100001 la 500000 SR 35%

De la 500001 la 1000000 SR 40%

Peste 1000000 45%

Taxele pe venit sunt impuse diferit pentru companiile ce lucrează în sectorul producției de petrol și hidrocarburilor în Regat.

Tuturor companiilor li se cere să înainteze o declarație financiară și să plătească taxa nu mai târziu de a 15-a zi a celei de a treia luni din anul fiscal saudit următor care începe la 31 decembrie.

Companiile înființate prin reglementările investițiilor de capital străine cu participare saudită (nu mai puțin de 25%) sunt scutite până la 10 ani de la plata taxelor pe venit.

Actul privitor la noua taxă asupra veniturilor pentru companiile și individualitățile din CCG

În sesiunea din 12/1/2004, Cabinetul a adoptat o nouă lege privitoare la taxarea veniturilor pentru companiile și individualitățile non-saudite și din CCG care derulează operațiuni economice în Regat.

Principalele reglementări referitoare la această lege sunt după cum urmează:

În primul rând: obiectul îl constituie companiile și persoanele individuale:

-Cota partenerului non-saudit dintr-o asocieră de capital cu majoritate saudită;

-Cetățeanul non-saudit care rulează afacerile în Regat;

-Non-rezidentul care rulează afaceri în Regat printr-o facilități permanentă;

-Non-rezidentul care obține venituri printr-o sursă din Regat;

-persoana care rulează afaceri în domeniul gazului natural;

-persoana care rulează afaceri în domeniul petrolier și al altor industrii din domeniul hidrocarburilor.

În al doilea rând: Activitatea vizată de această lege se referă la toate formele de comerț, activități vocaționale sau manufacturate, sau orice activități similare care au ca scop obținerea unui profit, incluzând proprietăți mobiliare sau imobiliare.

În al treilea rând: Legea fixează rata de taxare astfel:

• 20% per unitate pentru:

asocieră de capital cu majoritate saudită;

persoana non-rezidentă care rulează afaceri;

persoana non-rezidentă care rulează afaceri în Regat printr-o

întreprindere permanentă;

• 30% per unitate pentru aceia care sunt desemnați să investească în domeniul gazelor naturale;

• 85% per unitate pentru aceia care sunt desemnați să investească în domeniul petrolier și al materialelor hidro-carbonice.

În al patrulea rând: Legea se va aplica după 90 zile de la data publicării sale în revista oficială și va înlocui vechea lege a taxelor care a fost emisă prin Decretul Regal nr. 3321 din 1951 și amendamentele corespunzătoare.

Intrarea pe piața saudită

Arabia Saudită este o țară în care există o multitudine de oportunități potențiale de afaceri și investiții. Cu toate acestea, Regatul se bucură de un climat de concurență foarte ridicat, iar tranzacțiile se desfășoară având la bază calitatea și costurile. Factorii care facilitează investițiile străine în Arabia Saudită sunt evidențiați astfel:

- * spiritul antreprenorial liber, respectul pentru proprietatea particulară și un sector privat dinamic;
- * disponibilitatea capitalului, convertibilitatea rialului saudit și stabilitatea ratei de schimb;
- * protecția marilor comerciale, patentelor și dreptului de copyright;
- * absența unui control asupra mișcărilor de capital și repatrierea profiturilor;
- * prezența unui sistem bancar de înaltă tehnologie;
- * un sistem liberal de taxare.

Stabilirea contactelor de afaceri

Persoanele fizice sau firmele străine care doresc să deruleze contacte cu Arabia Saudită trebuie să identifice un partener saudit, un agent de import sau reprezentant local, sau poate deschide un birou pe spațiu.

Stabilirea unor contacte directe și personale cu comunitatea de afaceri saudită este cheia succesului pentru a încheia o afacere de succes în Regat și de aceea potențialul investitor trebuie să folosească următoarele canale:

* Camerele saudite de Comerț și Industrie localizate în cele mai importante centre urbane din Regat trebuie contactate pentru a identifica un reprezentant, distribuitor, partener sau agent în Arabia Saudită. Camerele pun la dispoziție numele diferitelor

produse sau ale cetățenilor saudiți care le importă, rapoarte de credibilitate despre potențialii parteneri de afaceri saudiți, precum și liste cu Camerele de Comerț și Industrie, sau liste de numere de telefon și adrese;

* Camerele saudite de Comerț și Industrie publică directoare comerciale proprii respectivelor comunități de afaceri și acestea pot fi obținute prin contactarea directă a respectivei Camere de Comerț și Industrie;

* Agențiile de publicitate, ziarele și furnizorii de servicii de marketing pe internet din Regat pot fi contactate;

* Cele mai importante Camere de Comerț și Industrie au propriile periodice și pot tipări, la cerere sau contra unei taxe, oferte comerciale, anunțuri publicitare și altele.

* În plus, ca parte a misiunilor diplomatice din orice țară, Birourile Comerciale din cadrul ambasadelor de la Riad și București (inactiv momentan) furnizează informații despre procedurile și reglementările de afaceri, precum și modul de efectuare a tranzacțiilor. Aceste birouri facilitează, de asemenea, și contacte comerciale, misiuni comerciale, expoziții, participă la seminarii, conferințe care promovează comerțul saudit-roman și mediază disputele dintre companiile saudite și cele române dacă cele două părți doresc să coopereze pentru a ajunge la o soluție amiabilă.

* Firmele străine sunt încurajate să profite de oportunitatea participării la expoziții sau să participe la misiuni comerciale în Arabia Saudită;

* Este de preferat ca investitorul să viziteze personal Arabia Saudită pentru a stabili relații de afaceri directe cu comunitatea saudită de afaceri.

Oportunități de afaceri în Arabia Saudită

În perspectiva diversificării economice, Arabia Saudită este interesată de participarea companiilor străine în următoarele domenii esențiale pentru actuala și viitoarea creștere economică:

- * Produse care să substituie importurile și orientarea spre produse care să constituie obiecte de export;
- * Proiecte care contribuie la progresul tehnologic din Arabia Saudită și la dezvoltarea fabricilor existente prin îmbunătățirea metodelor de producție și minimalizarea costurilor de producție;
- * Proiecte legate direct de dezvoltarea economică actuală a Regatului care includ, dar nu se limitează numai la ele, următoarele:

1. industrie care utilizează în mod intensiv materii prime din produse petrochimice și petrol;
2. industria alimentară care utilizează intensiv produse agricole locale;
3. industrie specializate în domeniul întreținerii și manufacturarea de piese de

schimb și echipamente. În majoritatea societăților mixte, partenerul străin furnizează management, experiența tehnică, resurse financiare în funcție de aranjamentele partenerilor, iar partenerul saudit

supraveghere locala, forta de munca calificata sau necalificata și contacte locale de afaceri pe langa participarea la capitalul social.

În condițiile actuale, există numeroase oportunități în Arabia Saudită pentru:

- * companiile care furnizează echipamente și servicii;
- * servicii de calificare livrate direct sau ca parte a unor produse complete;
- * servicii manageriale livrate direct sau ca parte a unor produse complete;
- * toate domeniile din de sanatate, personal și servicii.

Următoarele domenii de creștere din economia Arabiei Saudite sunt în atenția investitorilor prin efectele pe care le au:

1. în industrie: majoritatea activităților din Regat sunt desfășurate de sectorul privat energetic saudit. Structura sectorului industrial este compus din trei sub-sectoare:

petrochimic, rafinare a petrolului și alte capacități de producție. Principalele obiective ale industrializării Regatului sunt:

- a) reducerea dependenței țării de exportul de titei ca principala sursă de venituri;
- b) creșterea ponderii sectorului privat saudit în economie;
- c) crearea de noi locuri de muncă;
- d) stabilirea unei baze tehnologice și industriale avansate.

Industria orientată spre export precum sectorul petrochimic, de papetarie, plastic etc. se așteaptă să evolueze pozitiv în perioada celui de al șaselea cincinal. În următorii ani, în industria petrochimică este estimată o creștere medie anuală de 8% și astfel investitorii sunt impulși să se alăture sectorului privat saudit să investească în industrii noi care utilizează tehnologii moderne și să-și extindă aria de investiție și spre produse care să substituie importurile.

2. în sectorul de exploatare minieră: guvernul saudit și-a propus ca prioritate diversificarea economică și utilizarea bogăției minerale a țării în mod extensiv.

Industria minieră, la inițiativa Ministerului Petrolului și resurselor Minerale, va dezvolta noi mine în scopul producerii de fosfor, fier, bauxită și alte metale prețioase și neprețioase. În 1993, Petromin a extras 189.353 tone de minereu, iar

producția de aur net a crescut la 670.000 uncii între 1989 și 1993. Directoratul General al Resurselor Minerale urmărește exploatarea unor câmpuri mineraliere în regiunile centrale și de est ale regatului și astfel investițiile guvernului în acest sector au depășit deja 17 miliarde SR (cca. 4.5 miliarde USD). Investitorilor străini li se oferă scutiri de taxe, concesiuni de extracție pe termen lung și alte stimulente pentru a investi sau înființa societăți mixte în acest sector industrial.

3. În sectorul transporturilor, telecomunicațiilor și tehnologia informațiilor: în perioada 1990 – 1994, rețeaua rutieră a Regatului a crescut cu 2100 km ajungând la circa 43000 km, volumul marfurilor transportate cu trenul a crescut cu 36% la aproape 2.1 milioane tone în timp ce numărul de pasageri transportați cu aeronave a crescut de la 20.3 milioane la 25.1 milioane.

Suplimentar modernizării rețelei rutiere și aeroporturilor din Regat în perioada 1995- 1999, guvernul a demarat un amplu proiect de modernizare a căilor ferate cu prin construcția de noi rute și modernizarea celor vechi, cele mai semnificative fiind conectarea capitalei de Jeddah, Dammam, Karj și Tabuk, să îmbunătățească și să modernizeze flota Saudi Arabian Airlines (guvernul a cumpărat deja aeronave comerciale în valoare de peste 6 miliarde USD de

la firmele Boeing și McDonnell Douglas), iar prin Ministerul Postelor, telefoanelor și telegrafului a fost acordat un contract firmei americane AT&T în valoare de 4 miliarde USD pentru actualizarea și extinderea rețelei de telefonie a Regatului.

În anul 2014, aeroporturile internaționale de pe teritoriul Arabiei Saudite au avut 74.4 milioane de călători, un număr extrem de mare față de cifrele anterioare însă cu mult sub Emiratele Arabe Unite unde numai aeroportul internațional din Dubai gestionează 70.7 milioane de călători anual.

4. În sectorul electric: consumul de gaz, apă și electricitate pe cap de locuitor este unul din cel mai ridicat din lume. Numai în ultimele două decenii rata de consum a energiei electrice a crescut cu mai mult de 20% anual și astfel capacitatea de producție s-a extins de la 4214 megawati în 1979 la 18238 megawati în 1994, cu o cifră record în 2013 de 23920 kWh.

Consumul de energie determină ca o treime din producția de petrol a regatului să se îndrepte către centralele termice.

5. Alte domenii de activitate unde s-au înregistrat creșteri în perioada 1995-1999 sunt:

- sectorul bancar și de asigurări, leasing, turism și produse de consum precum produse alimentare, bauturi, confecții, cosmetice etc.

Arabia Saudita urmareste o politica comerciala libera fara restrictii cantitative și de pret pentru importatori. Totusi, exista un numar de reglementari și proceduri ce guverneaza afacerile și schimburile comerciale și care odata cunoscute pot fi de mare folos oamenilor de afaceri care doresc sa incheie contracte în Arabia Saudita.

Taxe vamale

Odata cu lansarea Uniunii Vamale la nivelul statelor membre ale Consiliului de Cooperare al Golfului (CCG), la 1 ianuarie 2003 exista urmatoarele reglementari:

- taxa vamala la import este stabilita la un nivel de 5% aplicabila la valoarea CIF;
- libera circulatie a bunurilor in interiorul statelor membre CCG (fara taxe vamale);
- scutirea de taxe pentru importul de armament.

Excepție de la taxa vamală de 5% fac produsele alimentare, legumele proaspete, fructele și animalele vii, care beneficiază de scutire vamală și țigările la care taxele vamale se ridică la 100%. Nu există restricții locale la import, referitoare la cantitatea, cotele sau existența unor licențe pentru produsele de import. Produsele trebuie însă, să se alinieze standardelor CCG.

Pentru a beneficia de origine CCG, valoarea adăugată în procesul de producție aferent, desfășurat pe teritoriul statului arab respectiv, trebuie sa reprezinte minim 40% din prețul CIF și cel puțin din 51% din capitalul firmei să fie deținut de un cetățean cu naționalitate CCG.

Taxele vamale se achită în moneda locală. Nu se percepe taxa pe valoarea adăugată.

Importurile temporare se fac numai în baza unei garanții care se eliberează importatorului după realizarea re-exportului.

Evoluții ale politicii financiare a regatului:

Ca urmare a ultimelor eforturi ale guvernului de achitare a onora dintre contractorii săi, s/a înregistrat un flux de lichidități pe piața financiar-bancară care a detensionat lipsa fondurilor materiale înregistrată în luna septembrie 2016.

Pachetul de obligațiuni de stat emis de către Saudi Arabian Monetary Agency nu a avut efectul scontat asupra economiei saudite, înregistrându-se o creștere mult sub cea preconizată de studiile efectuate anterior punerii acestora în vânzare.

Importuri interzise

În Regatul Arabiei Saudite este interzis importul produsele din porc, băuturi alcoolice, produsele ce conțin alcool, mașini pentru jocuri de noroc și materiale pornografice.

Organizarea manifestărilor expoziționale de către firmele străine în Arabia Saudită

În anul 2006, Ministerul Comerțului și Industriei din Arabia Saudită a stabilit câteva reguli și condiții cu privire la organizarea de manifestări expoziționale de către firmele străine în KSA. Regulile organizatorice stabilite sunt după cum urmează:

1. Numai ambasadele străine din Regat pot să înainteze cererea de aprobare pentru organizarea de manifestări expoziționale pe teritoriul KSA, pe cale diplomatică către Ministerul Comerțului și Industriei pentru a fi înaintată la comisia pentru expoziții și târguri internaționale; Cererea trebuie să fie făcută cu cel puțin 6 luni înainte de data înființării expoziției.

2. Se permite înființarea unei singure expoziții pe an, pentru fiecare țară, în orașul pe care îl alege (cu excepția cele două orașe sfinte), cu condiția ca manifestarea expozițională să nu coincidă cu organizarea unei alte expoziții în același oraș sau cu alte instrucțiuni care interzic organizarea de expoziții într-un anumit oraș sau anumit timp.

3. Organizarea oricărei expoziții străine trebuie să fie făcută de către o companie sau întreprindere națională, care are aprobare de a organiza expoziții în KSA. Compania organizatoare trebuie să obțină aprobare de la Ministerul Comerțului și Industriei pentru organizarea expozițiilor, și nu este de ajuns doar aprobarea acordată ambasadei sau misiunii diplomatice străine.

4. Nu se permite companiilor străine participante la expozițiile care se fac în KSA să expună mai mult de cinci mostre din fiecare produs și este interzisă vânzarea produselor expuse mai înainte de ultimele 2 zile din perioada de expunere. Vânzarea se va limita numai la mostrele expuse de o companie sau întreprindere națională după completarea formalităților vamale sau reexportul lor în afara KSA.

5. Toate produsele alimentare importate pentru expoziție vor fi supuse analizelor de către laboratoarele de control a calității din cadrul Ministerului Comerțului și Industriei.

Note generale privind importurile

Importurile de plante, fructe, seminte, animale vii și pasari trebuie sa aiba în prealabil aprobarea autoritatilor saudite (SFDA) și trebuie sa fie insotite de un certificat fitosanitar care sa mentioneze ca

transporturile nu sunt infectate. Toate transporturile de plante vor fi inspectate înainte de sosirea în Arabia Saudita.

Transporturile de materiale periculoase trebuie sa aiba aprobarea anterioara a Ministerului de Interne din Riad, Arabia Saudita.

Conform Decretului Regal nr. 5/E/27748 din 12 septembrie 1982, tara de origine trebuie mentionata pe toate produsele importate cu exceptia produselor pentru care este greu de aplicat stampila dupa cum este cazul articolelor urmatoare:

- piese de schimb de dimensiuni mici, cuie, alune, etc. în acest caz, tara de origine trebuie mentionata pe pachet sau cutie;
- bare de metal, tabla, lemn, marmura, etc. în acest caz, tara de origine trebuie mentionata pe banda de ambalaj;
- materii prime sau produse semifabricate folosite în industria saudita.

Legea islamica interzice importul, vanzarea și utilizarea carnilor de porc, bauturilor alcoolice și drogurilor.

Legile saudite interzic importul de arme de foc, iar armele pentru vanatoare sau de sport au nevoie de un permis special.

Cartile, publicatiile, materialele video și audio sunt supuse inspectiilor și aprobarii oficiilor vamale la intrarea în tara (sunt vizate în special materialele de natura sexuala, religioasa și cele de propaganda comunista).

Calatorii trebuie sa fie pregatiti sa demonstreze cu documente (reteta medicala) ca medicamentele pe care le au asupra lor, daca fac obiectul vreunei interdictii internationale, sunt pentru uzul personal.

Transporturile care nu au caracter comercial în valoare maxima de 10000 SR și masinile importate (indiferent de valoare) pentru uzul personal nu necesita documente de transport.

Mostrele comerciale sunt subiectul platii taxei vamale, fie prin constituirea unui depozit echivalent taxei vamale care se va returna daca mostra este re-exportata în decurs de 12 luni. In cazul în care mostra este vanduta, nici un depozit sau garantie nu se va returna.

Adrese utile

AMBASADA ROMANIEI

Regatul Arabiei Saudite, Riad, Amin Al Reehani Street, Villa No.8, King Fahad District

Tel: 00966-11-263.04.56

Fax:00966-11-456.99.85

E-mail: office@embrom.org.sa

BIROUL DE PROMOVARE COMERCIAL ECONOMICA - RIAD

TEL: 00966-11-263.04.56

E-mail: economicofficeromania@gmail.com

COUNCIL OF SAUDI CHAMBERS OF COMMERCE AND INDUSTRY

P.O. Box No. 16683-Riyadh 11474

Tel.: + 966 – 11- 405.32.00

Fax: + 965 – 11 - 402.98.47

Website: <http://www.saudichambers.org.sa>

Elaborat de : Marin Dragnea - secretar economic

La BPCE-Riad

16.12.2016